

JUSTIITSMINISTEERIUM

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 08.11.2024
Meie 25.11.2024

nr 2-5/24-01745
nr 8-2/7981

Seisukoha esitamine

Justiitsministeeriumile edastati teadmiseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (537SE). Tulenevalt sellest, et muudatus seondub korrakaitseadusega, mis kuulub Justiitsministeeriumi pädevusse, esitame seisukoha esitatud eelnõu kohta.

Eelnõu koostajad viitavad sellele, et riikliku järelevalve regulatsiooni lisamine kohaliku omavalitsuse korralduse seadusesse (edaspidi KOKS) võimaldab kohalikul omavalitsusel teha eesmärgipärast ja tõhusat järelevalvet enda kehtestatud eeskirjade, sh lemmikloomade pidamise eeskirjade, üle.

Alljärgnevalt toome välja põhjused, miks Justiitsministeerium ei toeta ülal viidatud eelnõu.

1. Õigusaktide muutmist saab toetada vaid siis, kui kehtiva õiguse raames ei ole võimalik praktikas tõusetunud probleemi lahendada. Praegusel juhul on veterinaarseaduse (edaspidi VS) § 37 lõikes 1 toodud kohustus loomapidajal tagada looma veterinaarnõuete kohane pidamine ja looma lahti pääsemise vältimiseks vajalike meetmete rakendamine. VS § 73 lg 1 kohaselt teostab veterinaarkontrolli ja veterinaarjärelevalvet Põllumajandus- ja Toiduamet, kellel on võimalus kasutada korrakaitseaduses (edaspidi KorS) ettenähtud riikliku järelevalve erimeetmeid. Lisaks rakendada kuni 9600 euro ulatuses sunniraha.

Seega on juba kehtivas õiguses ettenähtud valitsusasutuse kohustus teostada riiklikku järelevalvet. Kui järelevalve on olnud ebapiisav, tuleb järelevalvet tõhustada selle asemel, et muuta seadust.

2. KOKSi täiendamine võib kaasa tuua õigusselgusetust. Enesekorraldusõiguse raames annavad KOV organid *praeter legem*-määrusi ehk statuute, mis on oma õigusjõult võrdsed riigi keskvaldusorganite määrustega.¹ Praegu ei ole KOKSis ettenähtud riikliku järelevalve teostamist. Olukorras, kus ühe sellise määruse (KOKS § 22 lg 1 p 36² nimetatud koerte ja kasside pidamise eeskiri) üle riikliku järelevalve teostamise õigus antakse omavalitsusüksusele, tõusetub küsimus sellest, kuidas toimub järelevalve teiste sarnaste eeskirjade üle. Seega tuleks küsimust vaadata komplekselt. Lisaks tekib nõ konkurents riigi (korrakaitseorgani) ja omavalitsusüksuse vahel järelevalve tegemisel – millal sekkub üks või teine, lisaks on sunnirahamäär erinev (KorS kuni 9600 eur, eelnõus kuni 6400 eur).

Seega vajab kohaliku omavalitsuse kehtestatud eeskirjade üle riikliku järelevalve pädevuse andmine omavalitsusüksusele terviklikult analüüsi, milliseid mõjusid see võib kaasa tuua ning kuidas seda rakendada ühtemoodi kõikidel juhtudel (mitte ainult koerte ja kasside pidamise eeskirja osas).

Lugupidamisega

¹ Kätesaadav veebis: <https://pohiseadus.ee/sisu/3639>

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisaadressaadid:
Siseministeerium

Monika Tappo 5189490
Monika.Tappo@just.ee